

Farma za srebrne lisice v Ameriki

V Ameriki imajo nedaleč od Sinjih gora poseben zaščitni park za srebrne lisice. V tej rezervaciji skrbijo posebni farmarji tudi za to, da je živalim na razpolago pravilna hrana, kar se jim pozneje dobro izplača.

Zopet šahovski kralj

Taktik Aljehin je premagal stratega Euweja

Dr. Aleksander Aljehin

Sedem let je bil Aljehin svetovni šahovski mojster, za dve leti ga je zamenjal dr. Euwe, sedaj pa je uspelo dr. Aljehinu nekaj, kar so doslej v sportu in tudi v šahu smatrali za nemogoče: zasedel je svoj stari prestol. Reči je treba, da si je Holanec v zadnjih dveh letih s svojo skromnostjo in viteštvom pridobil simpatije vseh, tudi tistih, ki so le neradi videli, da se je moral najdružnovejši šahovski igralec naših dni umakniti s prestola. Vsi so menili, da Aljehin pač nazaduje in neke nerednosti v njegovem življenju so to mnenje utemeljevale. Toda Aljehin je navsezadnje pokazal presenetljivo voljo in uvidenost. Ko je spoznal, da je tudi njegovo šahovsko znanje odvisno od njegovega fizičnega razpoloženja, se je ravnal po tem. Na zadnjih turnirjih je presenečal vse, ki so ga poznali, s svojim abstinencijstvom, kar se tiče tobaka in alkohola, in ni tajil, da se je podvrnil temeljiti fizični obnovi.

Dvoboji, ki se je pravkar končali, pa je pokazal, da se je bil Aljehin tudi v šahovskem oziru dobro pripravil. Zanimivo je pri tem, da ni kazal volje, da bi Euweja premagal strategično. Kar se tiče izgradnje partij in velike koncepcije, je bil Euwe temeljitejši in metodičnejši, toda taktično ga je Aljehin dosti prekašal. In igra je poka-

zala, da je odločala boljša taktika. Celo v partijah, ki so stale zanj strateško zelo slabo in ki so imele zanj izgubljene položaje, se je znal Aljehin izmazati s taktičnimi fiesami. Pri tem se je njegova metoda izkazala za tisto, ki žive najbolj štedi. Euwe, ki je veljal drugače za duševno zelo umirjenega, je od samega iskanja glotljivih problemov, od prenapornega duševnega dela na zadnje izgubil živce. Partije je dobro pripravljaval, včinoma je dosegel kakšne položajne prednosti, a vendar je gibčnejši Aljehin na zadnje vendarle dosegal boljše uspehe. To bridko spoznanje je učinkovalo, da je začel Euwe igrati naravnost brezbarvno in nesigurno, začel je spreminjati slog, začel je celo pomenjati Aljehina — in je izgubljal. Ob koncu druge in začetku tretje tretjine je bil match že odločen, čeprav je teoretično obstajala možnost, da bi Euwe le zmagal. Zanimivo bo s šahovsko psihologičnega stališča slišati iz njegovih ust, kako je prišlo prav za prav do tega, da je izgubil svoje notranje ravnotežje in samozavest.

Dr. Maks Euwe

Zarota v budoaru »kijevske Vener«

Osemnajst usmrtitev v Kijevu — Krvav epilog veleizdajniškega procesa

Kakor poročajo iz Varšave, se je v Kijevu izvršil epilog velikega veleizdajniškega procesa, ki so ga imeli tam za zaprtimi vrati. Na dvorišču kijevske jetnišnice so ustrelili osemnajst oseb, ki jih je bilo državno sodišče obsodilo na smrt.

Med ustrelenimi je bila tudi primadona kijevske državne opere Petrušinska, 28-let-

na ženska, ki so jo zavoljo njene lepote imenovali splošno »kijevska Venera«. Usmrčene so bili obtožili, da so stvorili prevratno organizacijo z imenom »Samostojna Ukrajina«. Zarotniki so se sestajali večinoma v pevkinem budoaru. Med njimi je bil tudi nje zaročenec, junaški tenor Donez, ki so ga prav tako ustrelili.

Ljubezen angleškega vojvode na sodišču

Viscount Kingsborough in igralka

Pred nekim londonskim sodiščem se je odigral razburljiv dogodek z viscountom Kingsboroughom. Ta meč je likvidiral ro-

mantčno ljubezensko zgodbo. Kingsborough, ki šteje danes petdeset let, je imel že leta razmerje z mlado igralko Adelo Royleovo, ki ga je silila, naj se poroči z njo. Viscount s to njeno zahtevo v družinskem posvetu ni mogel pretrpeti in se je odločil, da razmerje prekine. Toda njegova močnja se je izkazala ob tej priložnosti za isto tako zaprti kakor njegovo srce. Umetnica je ostala brez sredstev in se je obrnila na sodišče za pomoč. Hotela je dobiti odškodnino.

Na razpravi so pretehtali vse račune nekdanjega ljubezenskega gnezda. Tako so spregovorili tudi o računu nekakega tapetnika, ki bi moral za svoje delo prejeti še 29 funtov šterlingov. Ko se je viscount pred sodiščem upiral, da bi ta račun priznal, ga je ogorčena igralka pred mnogostevilnim občinstvom udarila po obrazu. Plemeniti mož ni trenil z očmi. Izvlekel je žepni robec in se z njim obrisal. Njegova nekdanja ljubica je izrekla še nekoliko žaljivk in groženj, ki sta jih pa tako sodišče, kakor obtoženec prestila.

Junaštvo šanghajskega stražnika

Pri defiliju japonske vojske skozi šanghajske ulice je bilo ob cestah, po katerih je korakalo vojaštvo, razvrščenih 2500 stražnikov. Junak tega dneva je postal policijski nadzornik Mc Phee. Videl je, kako je neka oseba vrgla bombo proti nekemu japonskemu gledalcu. Potegnil je tega moža v stran in stopil predenj. Japonec je ostal na ta način cel, in bomba je poškodovala Mc Pheja, k sreči samo lahko.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Železniške olajšave za matere in otroke

Nemške državne železnice uvedejo te dni znatne olajšave za matere, ki potujejo z majhnimi otroki. V posebnih vlakih bodo imeli zanje posebne oddelke, v katerih bo kajenje prepovedano in kjer bo prostor tudi za otroške vozičke.

Prav tako bo v brzih vlakih na razpolago poseben oddelček za nekadike v tretjem razredu za matere in otroke. Osebe, ki bodo dobile nalog, naj bo potujočim materam z majhnimi otroki v vsakem pogledu v pomoč, v primeru gneče jih lahko spravijo v višji razred, ne da bi jim bilo treba doplačati. Za vsako mater in otroka pod četrtno letom bo moral biti na razpolago sedež.

Španska vojna na francoskih tleh

V bližini St. Laurenta de Cardagne ob francosko-španski meji se je sprehajal mlad francoski kmet s svojo sestro in nekim bratrancem, ki je bil pribežal iz Španije. Ko so bili kakih 20 metrov od španske meje, so srečali tri španske orožnike, ki so begunca spoznali.

Ta je pobegnil, nakar je med mladim Francozom in orožniki nastalo prepiranje, ki se je končalo s tem, da so orožniki namerili puške na Francoza in ga ustrelili. Nato so pobegnili, a na kraju zločina so ostavili bajonet. O stvari so poročali državnemu pravdnistvu, ki je uvedlo preiskavo in ugotovilo, da se je stvar odigrala na francoskem ozemlju. Menijo, da bo imela stvar resne posledice.

Na vsakega Angleža štiri ptice

Londonska ornitološka družba je izračunala, da živi na Angleškem približno 200 milijonov ptic, to je približno štirikrat toliko, kolikor je tam ljudi. Družba trdi, da je v drugih deželah, n. pr. na Francoskem, dosti manj ptic, kajti le na Angleškem imajo stroge zakone, ki zabranjujejo z uspehom lov na ptice in uničevanje njihovih gnezd. Pogumni statistiki te družbe nadalje ugotavljajo, da je v Londonu tri milijone ptic, med njimi 1.800.000 vrabecev. Na vsem svetu je po njihovem mnenju 75 milijard ptic. Kako so prišli do tega števila, je njihova tajnost.

Prebivalstvo Zedinjenih držav

Po zadnjem ljudskem štetju v Zedinjenih državah ima Amerika 129.257.000 prebivalcev. V zadnjem letu se je pomnožilo prebivalstvo Zedinjenih držav za 828 tisoč duš. Najgostejše obljubena država v Ameriki je New York, ki šteje skoro 13 milijonov ljudi.

Komodojski varani

Ogromni kuščarji, ki so se ohranili iz predpotopne dobe

Na holandsko-indijskem otoku Komodoju živijo ogromni kuščarji, ki so se edini ohranili iz predpotopnih časov. Znanost jih imenuje komodojske varane. Ti varani, ki zrastejo v dolžino do treh metrov in več in ki na zunaj ter po svojem življenju sličejo zmajem iz starih pravljic, so danes pod strogo zaščito.

Ko so te živali prvič odkrili, so prišle namreč takoj razne ekspedicije na otok, da jih nalove za živalske vrtove in ker je obstajala nevarnost, da jih tako v kratkem času iztrebijo, je kolonialna vlada lov nanje prepovedala. Le od časa do časa dovolijo, da nekoliko eksplamirajo ulove.

Neka ekspedicija je pravkar ujela 19 teh

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Pod kakšen naslov pa naj knjižim vsoto, s katero je naš blagajnik pobegnil v inozemstvo?«

»Za božjo voljo, ali še ne veste tega? Knjižite pod zaglavje »Tekoči izdatki!«

V treh dneh čez Ocean

Pred važnimi izpremembami v morski plovlbi

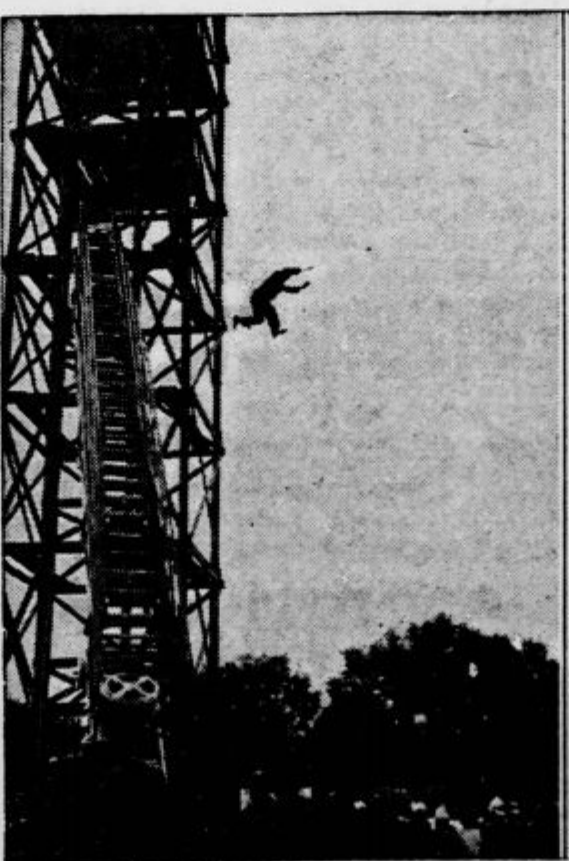
V Newcastleu na Angleškem je družba inženirjev in brodograditeljev zaposlena z izdelavo novega tipa potniških ladij, ki bo pomenil prevrat v morski plovlbi. Novi parnik bo za tretjino večji od »Queen Mary« in bo plul z brzino 40 vozlov, kar pomeni, da bo rabil za potovanje čez veliko lužo samo tri dni. Ta prekomornik bo imel dolžino 1365 ped, širino 130 ped, izpodrival bo 110.000 ton in njegovi stroji bodo razvijali silo pol milijona konjskih sil. Brzina 40 milj bi bila celo za vozilo na kopnem znatna, tem večja je potem za ladjo na morju.

Vodja laboratorija Williama Froudea v Teddingtonu, G. S. Baker, ki o tem poroča, pravi da bi ne bilo težko doseči sploh za

vse oceanske parnike takšno brzino, če bi inženirjem uspelo, da bi zgradili močne stroje z majhno težo. Videti je utopično, da hočejo neko ladjo opremiti s pol milijona konjskih sil, toda ko je l. 1907. Andre Laign gradil »Mauretanijsko«, so bili strokovnjaki nad njenimi konjskimi silami prav tako presenečeni, kakor danes nad zmogljivostjo novega parnika.

Posebno v Ameriki so delali poskuse, da bi krove ladij oblikovali malo drugače, da bi robove zaokrožili ter mostove naglili nazaj, s čimer naj bi zmanjšal zračni upor in se zvečala brzina. Toda te male lepote korekture praktično nimajo pomena. Le radikalne, temeljne spremembe ladijskega telesa bodo lahko prinesle rešitev, ki bo ustrezala zahtevam našega časa.

Gasilske akrobacije

V Annemasseu so kazali ondodni gasilci svoje spretnosti. Na levi vidimo drzen skok z železnega stolpa, na desni pa reševalce na visoki lestvi

Odlične Kitajke v službi domovine

Japonska propaganda čisto poroča o požrtvovalnosti Japonk v sedanji osvajaški vojni na Kitajskem. Toda tudi mlade Kitajke niso nič manj požrtvovalne. Na tej sliki vidimo slavno kitajsko letalko Lejačingovo (v sredi) in Virginijo Šangovo, hčer boljšega kitajskega poslanika v Čilu, pri samaritanskem poslu v neki šanghajski bolnišnici Windsorski vojvoda (na desni) in njegova soproga (v sredini)

„Gosji raj“...

Redišča v temi in mrazu — pravo gosje peklo

Krmljenje gosi je spadalo vedno med posebnost. Nekoč je bila navada, da so nesrečne živali zapirali v posebno majhne kletke, v katerih se niso mogle gibati, in krmlili so jih umetno. Nekje pa so častnikarji obiskali veliko gosjo farmo, kjer se živali debelijo po modernih načelih. Neko poročilo o tem obisku pravi sledeče:

»Vsak dan spravljajo došle gosi v redišča. Po sto skupaj jih živi tukaj precej na temnem, podnevi in ponoči na prostem. Gosi ne potrebujejo varstva, samo miru in zlasti mraza. Ena do pet stopinj pod ničlo, to je najboljša temperatura, da se odebe-

lijo. Da bi pripravili živali do zauživanja čim večjih količin hrane, gorijo nad redišči vse noči električne obločnice in razsvetljujejo vse kako podnevi.«

S tem, da kratijo živalim spanje, dosega gosi to, kar so dosegali prej s tem, da so jim nasilno tlačili koruzo ali mlince v grla: gosi se hitro debele. Toda gosjo farmo, kjer drže živali umetno na hladnem in brez spanja, da bi dajale boljše pečenke, imenuje to poročilo po neki presenetljivi logiki »gosji raj«. Kakšno je neki šele »gosje peklo?«

Ukradeni carjevi zakladi

Drzen vlom v umetnostno galerijo v Rockefellerjevem nebotičniku v New Yorku

Tatovi so vlomili v neko umetnostno galerijo v Rockefellerjevem nebotičniku v New Yorku in so odnesli dragocenosti v vrednosti več nego milijon dolarjev. Med temi dragocenostmi so posebno kosi iz kronškega zaklada ruske carske družine, ki so jih bili tu razstavili.

Tu je bilo n. pr. umetniško izdelano sveto pismo zadnjega carja, dva hladila za šampanjec iz zlata in srebra in mnogo draguljev. Da so dospeli v galerijo, so tatovi s kosom opeke razbili samo šipo v vratih. Neki mimoidoči jih je videl in je pozneje izpovedal, da so bili trije moški, ki so imeli že pripravljen avto. Stekel je po stražnika, med tem pa so vlomilci ušli. Ostavili so samo najbolj dragoceni predmet iz zbirke, zlat samovar, ki je bil last carja Aleksandra III.

Ženin in nevesta

Zgoraj grof Flanderski, brat belgijskega kralja Leopolda, spodaj Ana Cavendish Bentinckova, vnukinja Portlandskega vojvode. Zaradi njune poroke se zdaj mudi belgijski kralj in njegova mati na Angleškem. Zaradi tega so se v prvem trenutku raznesle vesti, da išče kralj Leopold sebi zakonske družice

A NEKDOTA

Nemški učenjak in filozof Wilhelm Wundt je bil v neki družbi, kjer so ga posadili poleg mlade, zelo živahne dame, ki ga je neprestano kaj vpraševala. Na zadnje ga je vprašala: »Kaj je prav za prav filozofija?«

»Filozofija je umetnost, da poslušaj vprašanja kakšne lepe ženske, ne da bi postal besen,« je odgovoril Wundt.

VSAK DAN ENA

Filatelist

»Prekrito bodi — toliko znamk imam, da pismo ga ne morem nalepiti niti ene!«

Eden največjih japonskih dnevnikov v Tokiu je ponazoril japonsko-nemško in italijansko zvezo s tem, da je razobesil na svoji palači zastave vseh treh držav

